

Čeští vědci detekovali požáry v kanadských lesích

16.6.2025 - | Ústav výzkumu globální změny AV ČR

Na Atmosférické stanici Křešín u Pacova, kterou v rámci výzkumné infrastruktury ACTRIS provozuje spolu s dalšími institucemi CzechGlobe (Ústav výzkumu globální změny AVČR) , byl ve dnech 9. a 10. června 2025 pozorován prudký nárůst znečišťujících látek v ovzduší. Analýzami vzorků aerosolu bylo prokázáno, že aerosolové částice vznikly spalováním biomasy a jejich zdrojem jsou lesní požáry v Kanadě.

„Chemickými analýzami vzorků aerosolů jsme zjistili, že došlo zejména k nárůstu koncentrací elementárního uhlíku, organického uhlíku ale i dalších látek. Porovnáním chemického složení bylo určeno, že se jedná o aerosolové částice vzniklé spalováním biomasy. Porovnáním se satelitními snímky jsme potvrdili jako zdroj lesní požáry v Kanadě,“ říká Dr. Ing. Vladimír Ždímal, Vedoucí výzkumné skupiny chemie a fyziky aerosolů Ústavu chemických procesů AV ČR a vědecký ředitel infrastruktury ACTRIS – CZ.

Stejný jev zaznamenali i vědci v jiných evropských zemích, například na univerzitě v britském Manchesteru, na observatoři v italském Monte Cimone, výzkumníci ze švýcarského Paul Scherrer Institute nebo z Finského meteorologického ústavu pomocí detailních modelů a na stanicích Jungfraujoch a Helmos na Peloponesu.

Takto průkazná detekce neobvyklých jevů vedoucích k znečištění ovzduší by nebyla možná bez existence velkých evropských výzkumných infrastruktur jako je ACTRIS – CZ, ICOS a bez podpory satelitních dat a pokročilých modelů dynamiky atmosféry.

Infrastruktura ACTRIS – CZ je složena ze zástupců pěti pracovišť České republiky. Konsorcium tvoří Ústav chemických procesů AV ČR, Český hydrometeorologický ústav, Ústav výzkumu globální změny AV ČR, Masarykova univerzita a Ústav fyziky atmosféry AV ČR. Infrastruktura ACTRIS-CZ je národním uzlem celoevropské velké výzkumné infrastruktury ACTRIS ERIC.

<https://www.czechglobe.cz/cs/cesti-vedci-detekovali-pozary-v-kanadskych-lesich>